

قلب و عروق

در بارداری و زایمان و بعد از زایمان

نویسندگان:

ژینوس قمیصی

دکتر زهرا قوامی

دکتر فیروزه اسدزاده

دکتر فریده مصطفی زاده

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور : قلب و عروق در بارداری و زایمان و بعد از زایمان / نویسندگان زینوس قمیصی؛ زهرا قوامی؛ فیروزه اسنزاده؛ فریده مصطفی زاده ویرایش علمی محمود ظفرمند، مهدی عطایی؛ ویرایش ادبی زهرا آزادی.
 مشخصات نشر : اردبیل: یاوریان، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری : ۲۲۵ ص.، مصور، جلوه، نمودار.
 شابک : ۳۲۰۰۰۰ ریال ۳-۲۰-۶۸۳۶-۶۲۲-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه.

موضوع : بیماری‌های قلبی در بارداری
 موضوع : Heart diseases in pregnancy
 موضوع : دستگاه گردش خون — بیماری‌ها
 Cardiovascular system -- Diseases : موضوع
 موضوع : بارداری — عوارض و عواقب
 Pregnancy — Complications : موضوع
 شناسه افزوده : قمیصی، زینوس، ۱۳۵۰-
 شناسه افزوده : عطایی، مهدی، ۱۳۳۹-، ویراستار
 رده بندی کنگره : ۵۸۰RG
 رده بندی دیویی : ۲/۶۱۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۹۵۸۲۰۲
 کد پیگیری : ۵۹۵۷۶۹۳

شناسه افزوده : ظفرمند، محمود، ۱۳۳۸-، ویراستار
 شناسه افزوده : آزادی، زهرا، ۱۳۳۷-، ویراستار

انتشارات یاوریان

- نام کتاب : قلب و عروق در بارداری و زایمان و بعد از زایمان
 تالیف : زینوس قمیصی، زهرا قوامی، فیروزه اسنزاده، فریده مصطفی زاده.
 ویراستار علمی : محمود ظفرمند، مهدی عطایی
 ناشر : مؤسسه فرهنگی انتشاراتی یاوریان
 چاپ و صحافی : منصور
 صفحه آرا : داور جعفرزاده
 نوبت چاپ : اول ۹۸
 قطع : وزیری
 تیراژ : ۱۱۰۰
 قیمت : ۳۲۰۰۰۰ ریال
 شابک : ۳-۲۰-۶۸۳۶-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق قانونی و مادی و معنوی برای مؤلف و ناشر محفوظ است هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق تکثیر تمام یا قسمتی از این مجموعه را ندارد، در صورت مشاهده تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مرکز پخش تهران:

میدان انقلاب، خیابان کاوه، ساختمان ۲۷، واحد ۵ و ۹

www.yavarian-pub.com

۰۲۱-۶۶۴۹۱۴۸۰

با حمد و ثنای خداوند عزوجل، بعد از سالها خدمت در کسوت مامایی و تدریس و کار در اتاق زایمان و بخش‌های داخلی و جراحی با دانشجویان مامایی و پزشکی و همکاران احساس نیاز به گردآوری کتاب حاضر کردم تا در جهت فهم هرچه راحت‌تر و آسان‌تر مباحث مربوط به فیزیولوژی، عملکرد و پاتولوژی‌های قلب و عروق در دوران بارداری دانشجویان را یاری کنم. کتاب حاضر را با همت و کمک عزیزان همکار در دانشکده مامایی و پزشکی زیر چاپ بردیم.

کتاب حاضر تصویر ساده‌ای از دریای بیکران طب زنان و قلب و عروق را انعکاس می‌دهد، ولی سعی نموده است که به مثابه شمعی باشد که راه پویندگان این علم را روشنایی بخشد. همچنین این کتاب می‌کوشد که با دادن آگاهی بر اساس سرفصل دروس ارائه شده از طرف وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مرزهای شاخه‌های مختلف از رشته‌های مرتبط با زنان و قلب و عروق را به یکدیگر نزدیک کند و به تشخیص و درمان به موقع بیماری‌های قلب و عروق در دوران بارداری و زایمان و بعد از زایمان کمک نماید.

اینک این کتاب که با تلاش چند ساله به اتمام رسیده، علیرغم تلاش‌های بسیار در جهت حداقل اشکالات بدیهی است که خالی از اشکالات نگارشی و علمی نبوده و نیازمند نقد مخاطبان فرهیخته خود می‌باشد و جای بسی خرسندی خواهد بود که با ارائه نظرات حکیمانه اساتید، ویراست بعدی با ارتقا کیفیت، عاری از نارسایی‌های احتمالی باشد. خواهشمند است خوانندگان محترم نظرات خود را جهت اصلاح در چاپ بعدی به آدرس gamissijinous@gmail.com ارسال فرمایند.

و سپاس از مدیریت انتشارات یاوران که ما را در نشر این کتاب یاری نمودند.

فهرست مطالب

۱۴.....	آناتومی و فیزیولوژی قلب
۱۸.....	سیستم هدایتی قلب
۱۹.....	خون‌رسانی عضله قلب
۲۰.....	دوره قلبی
۲۲.....	کارکرد قلبی
۲۴.....	فیزیولوژی قلب و عروق در طول حاملگی و بعد از زایمان
۲۴.....	تغییرات حجم خون در دوران بارداری
۲۵.....	تغییرات برون ده قلبی، حجم ضربه‌ای و ضربان قلب در دوران بارداری
۲۶.....	تغییرات فشار خون در دوران بارداری
۲۷.....	تغییرات همودینامیک در طول لیبر و زایمان
۲۸.....	تغییرات همودینامیک در ختم بارداری
۲۸.....	تغییرات همودینامیک بعد از زایمان
۳۰.....	ارزیابی بیمار مبتلا به بیماری‌های قلبی - عروقی
۳۰.....	درد قفسه سینه
۳۳.....	تنگی نفس
۳۴.....	تنگی نفس در حاملگی
۳۵.....	تپش قلب
۳۶.....	تپش قلب در بارداری
۳۶.....	ادم
۳۸.....	تشخیص‌های افتراقی ادم
۳۹.....	سیانوز

۴۰	چماقی شدن انگشتان
۴۰	سنکوپ
۴۲	سنکوپ در بارداری
۴۲	علائم غیراختصاصی بیماری قلبی
۴۲	ارزیابی وضعیت عملکردی
۴۳	معاینه عمومی
۴۴	معاینه قفسه سینه
۴۵	معاینه قلبی عروقی
۴۵	معاینه نبض ورید ژوگولر
۴۵	فشارخون
۴۶	معاینه نبض شریانی
۴۶	لمس قلب
۴۷	سمع قلب
۴۸	صداهاى طبیعی قلب
۴۸	صداهاى غیرطبیعی قلب
۴۹	ب) اختلالات صدای دوم قلب
۴۹	ج) اختلالات صدای سوم قلب
۴۹	د) اختلالات صدای چهارم قلب
۴۹	سمع قلبی در حاملگی
۴۹	سوفل‌ها
۵۰	الف) سوفل‌های سیستولی
۵۰	ب) سوفل‌های دیاستولی
۵۰	ج) سوفل‌های مداوم
۵۱	سوفل در حاملگی
۵۱	سوفل سیستولیک
۵۱	دیگر صداهاى قلبی
۵۲	تشخیص بیماری قلبی در حاملگی
۵۳	تست‌ها و روش‌های تشخیص در بیمار مبتلا به بیماری قلبی عروقی
۵۳	رادیوگرافی قفسه سینه
۵۵	رادیوگرافی قفسه سینه در حاملگی
۵۵	الکتروکاردیوگرافی

۵۶	امواج الکتروکاردیوگرام
۵۷	اشتقاق‌های ECG
۶۱	محور قلب
۶۱	تعیین محور قلب
۶۳	الگوهای غیرطبیعی الکتروکاردیوگرافی
۶۳	ناهنجاری‌های حفرات و هیپروتروفی
۶۸	قلب ریوی حاد
۶۸	اختلال در هدایت داخل بطنی
۷۱	بلوک شاخه دسته‌ای راست
۷۳	ایسکمی و انفارکتوس میوکارد
۸۰	عوامل متابولیک
۸۰	هیپرکالمی
۸۱	هیپوکالمی
۸۳	تغییرات نوار قلب در حاملگی
۸۳	اکوکاردیوگرافی داپلر
۸۴	تست ورزش
۸۴	تصویربرداری باتصویرسازی تشدید مغناطیسی
۸۴	کاتتریزاسیون و آنژیوگرافی
۸۵	بیماری‌های پریکارد و میوکارد
۸۵	پریکاردیت حاد
۸۶	تغییرات نوار قلب
۸۷	افیوژن پریکارد
۸۸	تامپوناد قلبی
۸۸	بیماری‌های پریکارد در حاملگی
۸۸	افیوژن پریکاردی در حاملگی
۸۹	مایع پریکاردی جنینی
۸۹	پریکاردیت حاد در حاملگی
۸۹	تشخیص کلینیکی در دوران حاملگی
۸۹	درمان
۹۱	دوران شیردهی
۹۱	درمان جراحی

۹۲.....	میوکاردیت
۹۳.....	کار دیومیوپاتی
۹۷.....	کار دیومیوپاتی حوالی زایمان
۹۹.....	کار دیومیوپاتی ایدیوپاتیک
۱۰۰.....	کار دیومیوپاتی هیپر تروفیک در حاملگی
۱۰۲.....	تب رماتیسمی
۱۰۴.....	بیماری رماتیسمی قلبی در حاملگی
۱۰۵.....	اندوکار دیت عفونی
۱۰۶.....	اندوکار دیت در حاملگی
۱۰۷.....	بیماری‌های درجه‌ای
۱۰۷.....	تنگی آئورت
۱۰۹.....	تدابیر درمانی در دوران بارداری
۱۰۹.....	رگورژیتاسیون آئورت
۱۱۱.....	تظاهرات بالینی
۱۱۲.....	تنگی میترال
۱۱۵.....	دوران حاملگی
۱۱۵.....	لیبر و زایمان
۱۱۶.....	روش‌های پیشگیری از بارداری
۱۱۶.....	رگورژیتاسیون میترال
۱۱۹.....	پرولاپس دریچه میترال
۱۲۰.....	تنگی دریچه تریکوسپید
۱۲۱.....	رگورژیتاسیون دریچه تریکوسپید
۱۲۲.....	تنگی و نارسایی دریچه ریوی
۱۲۴.....	بیماری‌های مادرزادی قلب
۱۲۵.....	نقص دیواره بین دهلیزی
۱۲۷.....	نقص دیواره بین بطنی
۱۳۰.....	مجرای شریانی باز
۱۳۲.....	تنگی مادرزادی آئورت
۱۳۳.....	کوارکتاسیون آئورت
۱۳۴.....	تنگی دریچه ریوی
۱۳۶.....	آنومالی ایشتاین

۱۳۸	تترالوژی فالوت
۱۴۰	آریتمی‌ها
۱۴۲	آریتمی قلبی در بارداری
۱۴۲	اختلالات هدایت دهلیزی بطنی
۱۴۵	تاکی آریتمی‌ها
۱۴۵	کمپلکس‌های زودرس دهلیزی
۱۴۶	کمپلکس‌های زودرس بطنی
۱۴۷	تاکی کاردی‌ها
۱۴۸	فلوتر و فیبریلاسیون دهلیزی
۱۵۱	تاکیکاردی بطنی
۱۵۲	فلوتر و فیبریلاسیون بطنی
۱۵۴	درمان آریتمی‌های قلبی
۱۵۹	بیماری‌های عروقی کرونر
۱۵۹	ایسکمی
۱۶۰	علل ایسکمی
۱۶۳	ترمیم عروقی در مبتلایان به آنژین
۱۶۳	انفارکتوس میوکارد
۱۶۵	پاسخ‌های غیراختصاصی به آسیب میوکارد
۱۷۰	ایسکمی و انفارکتوس میوکارد در حاملگی
۱۷۱	حاملگی در زنان دارای سابقه بیماری‌های ایسکمیک قلب
۱۷۲	لیبر و زایمان
۱۷۴	دیسکسیون خودبخودی عروق کرونر
۱۷۵	نارسایی قلبی
۱۸۱	نارسایی قلبی در حاملگی
۱۸۴	زایمان مادر با نارسایی قلبی
۱۸۶	هیپر تانسیون
۱۸۶	هیپر تانسیون اولیه
۱۸۷	هیپر تانسیون ثانویه
۱۸۸	اثرات عصبی فشارخون
۱۸۹	ارزیابی قبل از لقاح و ابتدای بارداری
۱۸۹	اثرات هیپر تانسیون مزمن روی حاملگی

۱۹۰	طبقه‌بندی هیپرتانسیون در بارداری
۱۹۰	علائم و نشانه‌های پره‌اکلامپسی
۱۹۲	درمان دارویی هیپرتانسیون در طی حاملگی
۱۹۲	زایمان
۱۹۲	ملاحظات بعد از زایمان
۱۹۲	هیپرتانسیون ریوی
۱۹۴	هیپرتانسیون ریوی و حاملگی
۱۹۴	لیبر و زایمان
۱۹۵	کورپولمونل
۱۹۷	آمبولی ریه
۱۹۷	سندرم‌های بالینی
۱۹۹	آمبولی حجیم ریه
۲۰۰	زایمان سزارین و استراحت (در بستر) قبل از زایمان
۲۰۱	بیماری‌های عروقی
۲۰۱	بیماری شریان محیطی
۲۰۲	پدیده رینود
۲۰۳	اکروسیانوز
۲۰۴	ترومبوز ورید عمقی
۲۰۶	هپارین دارای وزن ملکولی کم
۲۰۸	ترومبوسیتوپنی ناشی از هپارین
۲۰۹	درمان ضدانعقادی و سقط
۲۰۹	درمان ضدانعقادی و زایمان
۲۰۹	ترومبوز وریدی سطحی
۲۱۰	وریدهای واریسی
۲۱۰	هیپوتانسیون
۲۱۳	سنکوپ
۲۱۵	بیماری قلبی اصلاح شده توسط جراحی
۲۱۵	دریچه‌های مصنوعی قلب
۲۱۸	تعویض دریچه در دوران حاملگی
۲۱۹	احیا قلب و ریه
۲۱۹	احیا در طول حاملگی